ΕΤΟΣ ΙΓ'. Ἐν ΑΘΗΝΑΙΣ τῇ 20 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1900 Ἀριθ. 608

Ἐφημερὶς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΚΑΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ
ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν φ. χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ
3. Ὁδὸς Ὁμήρου 3.

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ' ἑκάστην ἀπὸ 10—12 π.μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνεται δεκτὴ μόνον ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν.

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς
Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν
καὶ παρὰ τοῖς Βιβλιοπωλείοις Βίλμπεργ καὶ «Ἑστίας»

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἅπασι τοῖς ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Σώματα πλήρη παρελθόντων ἐτῶν εὑρίσκονται παρ' ἡμῖν καὶ παρ' ἅπασι τοῖς ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν Κυρία **ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ.**

Τὰ πεμπόμενα ἡμῖν χειρόγραφα δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται. — Ἀνυπόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν διαμονὴν τῆς ἀποστελλούσης δὲν εἶναι δεκτά. — Πᾶσα ἀγγελία ἀφορῶσα εἰς τὰς Κυρίας γίνεται δεκτή.

Αἱ μεταβάλλουσαι διεύθυνσιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσι γραμματόσημον 50 λεπτῶν πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταινίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πῶς νὰ μὴ λιποτακτοῦν. — Αἱ νεάνιδες ἐν Σκανδιναυία (ὑπὸ κ. Μαΐης Δβέγερ). — Ἡ Χειραφετημένη, ὑπὸ Μαΐας). — Μία ὑποχρέωσις τῶν μητέρων. — Ἡ κουκουβέγια (λαϊκὴ παράδοσις ὑπὸ Δος Μαρίας Ζερβουδάκη). — Ἑορτὴ τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Τμήματος. — Σοννέτο (ποίημα Stechetti, ὑπὸ Δος Εἰρήνης Ζαβιτσάνου.— Συνταγή. — Εἰδοποιήσεις. — Ροζίνα. (Antré Theuriet).

ΠΩΣ ΝΑ ΜΗ ΛΙΠΟΤΑΚΤΟΥΝ;

Ὁ ἄνθρωπος, ἀδιακρίτως φύλου, συχνάζει ἐκεῖ, ὅπου εὑρίσκει περισσοτέραν εὐχαρίστησιν. Καὶ εὐχαρίστησιν εὑρίσκει τις συνήθως ἐκεῖ, ὅπου τὸν ἀγαποῦν, ὅπου τὸν περιποιοῦνται, ὅπου ἱκανοποιοῦν τὰς μικρὰς ἀδυναμίας του. Ἐκεῖ ὅπου εἶναι βέβαιος ὅτι θὰ εὕρῃ καλῶς θερμασμένον δωμάτιον, καλαισθήτως διεσκευασμένον οἶκον, γελαστὰ καὶ εὔθυμα πρόσωπα, φίλους καὶ γνωστοὺς πνευματώδεις, μὲ τοὺς ὁποίους νὰ ἀνταλλάξῃ ὀλίγας λέξεις, νὰ γελάσῃ, νὰ διασκεδάσῃ, νὰ εὐχαριστηθῇ.

Διὰ τοῦτο, ἐὰν ὑπάρχουν πολλαὶ οἰκίαι, ὅπου καθ' ἑκάστην ἔχουν τὰς θύρας των ἀνοικτὰς καὶ τὰς αἰθούσας των ἀνθοστολισμένας, ὑπάρχουν ὅμως ὀλίγαι, ἐλάχισται, ὅπου οἱ φίλοι συρρέουν μὲ εὐχαρίστησιν, μὲ ἐπιθυμίαν, ὅπου δὲν θεωροῦν ἀνιαρὸν καθῆκον νὰ ἀνέλθουν καὶ νὰ χαιρετίσουν τὴν οἰκοδέσποιναν, καὶ ὅπου δὲν βλέπουν τὴν ὥραν, πότε νὰ φύγουν. Οὔτε τὰ μεταμεσημβρινὰ τέϊα, τὰ συνοδευόμενα ἀπὸ σωρείαν γλυκισμάτων, οὔτε αἱ ὡραῖαι κυρίαι, οὔτε ἡ μουσική, οὔτε ὁ χορὸς ἀρκοῦν διὰ νὰ καταστήσουν μίαν οἰκίαν κέντρον εὐχαρίστου συναθροίσεως.

Ἐὰν λοιπὸν φεύγωμεν τὰς φιλικὰς οἰκίας, ἀκριβῶς διότι δὲν εὑρίσκομεν εἰς αὐτὰς ὅ,τι μᾶς ἱκανοποιεῖ, ὅ,τι μᾶς τέρπει, ὅ,τι μᾶς κάμνει νὰ λησμονῶμεν τὰς ἀνιαρότητας τῆς ζωῆς, πῶς νὰ ἀγαπῶμεν τὰς ἰδικάς μας οἰκίας καὶ πῶς νὰ ἔχωμεν τὴν ἀξίωσιν νὰ τὰς ἀγαποῦν καὶ οἱ ἄνδρες μας καὶ οἱ υἱοί μας καὶ οἱ ἀδελφοί μας, ὅταν ἀπὸ αὐτὰς λείπῃ ἡ εὐμάρεια καὶ τὰ γελαστὰ πρόσωπα καὶ ἡ εὐθυμία καὶ τὸ πνεῦμα καὶ ὅλα τὰ μικρὰ τίποτε, τὰ ὁποῖα ἱκανοποιοῦν καὶ τὰς ἀνάγκας καὶ τὰς ἀδυναμίας μας;

Δὲν εἰξεύρομεν διατί, μεθ' ὅλα τὰ μαθήματα τῆς πείρας καὶ τὰ διδάγματα τοῦ χρόνου, οἱ γονεῖς, οἱ ἐνδιαφερόμενοι διὰ τὴν εὐτυχίαν τῶν παιδιῶν των, οἱ ἐπιθυμοῦντες βεβαίως νὰ ἴδουν τὰ εὐτυχέστερα ἀκόμη ἀπὸ ὅσον ὑπῆρξαν αὐτοὶ εὐτυχεῖς, δὲν φροντίζουν καθ' ἣν ἐποχὴν ἀνασκαλεύουν τὰ χρηματοκιβώτιά των εἰς τὰ ὁποῖα ἔχουν ἀποταμιεύσει τὴν προῖκα καὶ τὰ ὡραῖα καὶ πολύτιμα κοσμήματα καὶ σκεύη διὰ τὴν μέλλουσαν τῶν τέκνων των ἀποκατάστασιν, διατί συγχρόνως δὲν ἀναζητοῦν εἰς τὰ βάθη τῆς ψυχῆς καὶ τῆς μνήμης των τὰς περιστάσεις τῆς ζωῆς, αἱ ὁποῖαι ὅπωσδήποτε συνετέλεσαν εἰς τὴν εὐτυχίαν των καὶ δὲν προσπαθοῦν νὰ μεταδώσουν ὄχι βεβαίως μαθήματα, ἀλλὰ γενικὰς ἰδέας περὶ τοῦ πῶς δύναται μαζῆ μὲ τὰ χρήματα καὶ τὰ ὡραῖα ἐνδύματα, νὰ εἰσδύσῃ καὶ ὀλίγη εὐτυχία εἰς τὸν νεοσύστατον τῶν τέκνων των οἶκον.

Ἴσως τοῦτο πρέπει νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὴν ἐσφαλμένην ἰδέαν, τὴν ὁποίαν ἔχουν ὅλαι καὶ ὅλοι περὶ τοῦ δυνατοῦ τῆς εὐτυχίας ἐν τῷ γάμῳ· ἴσως διότι οἱ πλεῖστοι καὶ αἱ πλεῖσται λησμονοῦν, ἀκόμη καὶ ἐὰν εἶχαν καλὰς στιγμὰς ἐν αὐτῷ, πόσον ἀνιαρὸς καὶ ἄχαρις διέρρευσε καὶ ὁ ἰδικός των βίος.

Ὦ! αἱ λευκαὶ κεφαλαί! μὲ πόσην εἰρωνίαν κινοῦνται, ὅταν βλέπουν τὴν νεότητα νὰ ὀνειροπολῇ τὴν χαράν! Καὶ τὰ ρυτιδωμένα μέτωπα πόσον φαίνονται σκεπτικὰ καὶ δύσπιστα πρὸ τῆς εὐτυχίας, ἣν φαίνεται ὅτι ἀναμένει τὸ νέον ζεῦγος, καθ' ἣν στιγμὴν ἱδρύει τὴν ἰδικήν του φωλεάν.

Ἐὰν εἶχα τέκνα βεβαίως ἀπὸ τὰ μικρά των ἔτη θὰ τὰ ἐγύμναζα εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς εὐτυχίας τόσον, ὥστε νὰ εἰ-

ξεύρουν νὰ ὑπερασπισθοῦν αὐτὴν εἰς πᾶσαν τῆς ζωῆς των στιγμήν. Καὶ ὁ ἀγὼν αὐτὸς διεξάγεται κατὰ τὸ πλεῖστον μέσα εἰς τοὺς τέσσαρας τοίχους τῆς οἰκίας, εἰς τὴν ὁποίαν ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἐξ ἴσου ἀποτίουν τὸν φόρον των, ἐξ ἴσου στερεοποιοῦν ἢ καταστρέφουν τὸ λεπτεπίλεπτον καὶ εὐθραύστον νῆμα ἀπὸ τὸ ὁποῖον εἶναι δεμένη ἡ μυστηριώδης αὐτὴ θεότης, ἡ μάγισσα αὐτὴ τῆς χαρᾶς.

Εἰς τὰς θυγατέρας μου θὰ ἐδίδασκα τὴν μεγάλην τέχνην τῆς οἰκοκυρᾶς, πρωτίστως, ἀλλὰ καὶ τὴν μεγάλην τέχνην τῆς εὐχαρίστου καὶ ἐπαγωγοῦ γυναικός. Τῆς γυναικός, ἡ ὁποία εἰξεύρει νὰ ὁμιλῇ καὶ εἰξεύρει νὰ μειδιᾷ καὶ εἰξεύρει νὰ γελᾷ. Τῆς γυναικός, ἡ ὁποία εἰξεύρει νὰ ἐνδύεται καὶ εἰξεύρει νὰ θέλγῃ καὶ εἰξεύρει νὰ θωπεύῃ, καὶ εἰξεύρει νὰ ἀγαπᾷ καὶ εἰξεύρει νὰ συγχωρῇ. Τῆς γυναικός, ἐν μιᾷ λέξει, ἡ ὁποία εἰξεύρει νὰ ζῇ.

Εἰς τοὺς υἱούς μου θὰ ἐδίδασκα τὴν δύσκολον τέχνην νὰ μὴ γκρινιάζουν. Καὶ νὰ μὴ νομίζουν ὅτι αἱ γυναῖκες ἐγεννήθησαν μόνον διὰ νὰ ἱκανοποιοῦν τὰς ὀρέξεις των, νὰ προμαντεύουν τὰς ἐπιθυμίας των καὶ νὰ ὑπηρετοῦν τὰς ἰδιοτροπίας των. Θὰ τοὺς ἐδίδασκα ἐπίσης πῶς νὰ ἀγαποῦν, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον οἱ σημερινοὶ ἄνδρες ἀγνοοῦν ἐντελῶς. Καὶ ἀκόμη πῶς νὰ προσπαθοῦν νὰ γίνωνται ἐξ ἴσου εὐχάριστοι καὶ ἐπαγωγοὶ μὲ τοὺς ἰδικούς των, ὅσον προσπαθοῦν νὰ εἶναι τοιοῦτοι μὲ τοὺς ξένους. Θὰ τοὺς ἐδίδασκα ἀκόμη καὶ κατ' ἐξοχὴν πῶς νὰ εἶναι εὐγενεῖς καὶ λεπτοὶ μὲ τὰς γυναῖκάς των, πῶς νὰ εἶναι ἥπιοι καὶ ἥμεροι, πῶς νὰ μὴ εἶναι τραχεῖς καὶ ἀπότομοι, καὶ πῶς νὰ μὴ εἶναι ἀνόητοι, ὅταν δὲν θὰ κατώρθωναν νὰ εἶναι πνευματῶδεις. Μὲ αὐτὰ τὰ διδάγματα καὶ μὲ αὐτὴν τὴν ἄσκησιν, νομίζω ὅτι ἡ οἰκία θὰ εἶγινετο περισσότερον ἡ φωλεὰ τῆς εὐτυχίας καὶ τὸ κέντρον τῆς ἀγάπης. Ὅτι τότε ἡ θερμάστρα θὰ ἔλαμπε πάντοτε κατὰ τὰς ψυχρὰς ὥρας τῆς ζωῆς καὶ θὰ ἐμουρμούριζε τὴν μουσικὴν τοῦ ψυχικοῦ θάλπους. Ὅτι αἱ λάμπαι διαυγεῖς καὶ χωρὶς κακὴν ὀσμὴν θὰ κατηύγαζαν μὲ τὸ γλυκὺ φῶς των πρόσωπα οἰκεῖων καὶ φίλων χαρωπὰ καὶ εὐτυχισμένα. Ὅτι εἰς τὰς τραπέζας καὶ εἰς τὰ παράθυρα τὰ ἄνθη θὰ ἐσκόρπιζαν τὴν γοητείαν τῶν χρωμάτων καὶ τὴν ἡδονὴν τῶν ἀρωμάτων των. Ὅτι τὰ πνεύματα θὰ ἀρυπνίζοντο εἰς ὡραίας ὁμιλίας καὶ εἰς σπινθηροβόλους θελκτικὰς συζητήσεις. Καὶ αἱ ψυχαί, αἱ καταπονημέναι, θὰ ἐξεκουράζοντο ἀπὸ τὰς καθημερινὰς ἀνιαρότητας τῆς ζωῆς.

Τότε τὰ καφενεῖα θὰ ἐρημόνοντο ἀπὸ τοὺς ἄνδρας καὶ οἱ δρόμοι ἀπὸ τὰς γυναῖκας. Τότε οἱ λιποτάκται θὰ ἐπανήρχοντο εἰς τὰς τάξεις των καὶ θὰ ἔμεναν πιστοὶ καὶ ἀφωσιωμένοι εἰς τοὺς ὅρκους τῶν πρώτων ἐρώτων καὶ τῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς χαρᾶς.

ΑΙ ΝΕΑΝΙΔΕΣ ΕΝ ΣΚΑΝΔΙΝΑΥΓΙΑ

Αἱ γυναῖκες τῆς Σκανδιναυΐας ἐν γένει διακρίνονται διὰ τὴν εὐφυΐαν των, διὰ τὴν καλὴν καρδίαν των, διὰ τὸν σαβαρὸν χαρακτῆρά των καὶ τὴν εὐθύτητά των. Αἱ νεάνιδες εὑρίσκονται φυσικά, ὡς εἰς ὅλας τὰς γερμανικὰς κοινωνίας, εἰς τὴν πρώτην γραμμήν, διότι ἐκεῖ πρὸ τοῦ γάμου αἱ γυναῖκες ἔχουν μεγαλητέραν ἐλευθερίαν καὶ ἀνεξαρτησίαν.

Ἀπὸ τὰ παιδικά των ἔτη τὰ κορίτσια ἀφίνονται περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλο μέλος εἰς τὸν ἑαυτόν των. Ἐξέρχονται μόναι των, ὅπως τὰ ἀγόρια, πηγαίνουν μόναι εἰς τὸ σχολεῖον καὶ ἀσχολοῦνται εἰς τὰς μικράς των ὑποθέσεις, χωρὶς σχεδὸν ἐπίβλεψιν. Ἡ ἀνεξαρτησία αὕτη αὐξάνει μὲ τὴν ἡλικίαν, ὥστε αἱ νεάνιδες ἐξέρχονται εἰς τὸν περίπατον, εἰς ἐπισκέψεις, εἰς ἑσπερίδας καὶ εἰς ταξείδια ἀκόμη ἄνευ συνοδοῦ. Ἐν τούτοις ἡ ἐλευθερία των διαφέρει ἀπὸ τὴν τῶν Ἀμερικανίδων, ἰδίως εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν ἐπίδοσίν των εἰς πνευματικὰ ἔργα, εἰς τὰ ὁποῖα ἐπιδίδονται μετὰ πολλῆς σπουδαιότητος. Αἱ σπουδαὶ ἐν γένει εὐρύταται, ἡ ἐλευθερία τῆς ἀναγνώσεως μεγίστη. Ἀναγινώσκουν περίπου ὅ,τι θέλουν, ἀλλ' ἡ μόρφωσίς των εἶναι τοιαύτη, ὥστε προτιμοῦν πάντοτε τὴν ὑγιᾶ φιλολογίαν. Ἐν τούτοις ὅλαι εἶναι ἐνήμεροι τῆς διεθνοῦς φιλολογικῆς κινήσεως καὶ εἰς πᾶσαν συζήτησιν δύνανται νὰ λάβουν μέρος μετὰ τόλμης καταπληκτικῆς καὶ μετ' εὐθυκρισίας, ἣν σπανίως ἀπαντᾷ τις εἰς ὡρίμους γυναῖκας ἄλλων λαῶν.

Ταξειδεύουν πολὺ εἰς τὴν Ἰταλίαν, εἰς τὴν Γερμανίαν, εἰς τὸ Παρίσι, μελετῶσαι τὰς ξένας γλῶσσας καὶ συμπληροῦσαι τὴν ἀνατροφήν των μὲ τὰ ταξείδια αὐτά. Αἱ νέαι Νορβεγιαναὶ καὶ αἱ Φινλανδαὶ ταξειδεύουν ἐνωρίτατα μόναι ἢ τῇ συνοδίᾳ φίλης, χωρὶς νὰ ἀνησυχοῦν διὰ τίποτε, ἐπιβάλλουσαι παντοῦ τὸν σεβασμόν. Εἰς τὰς συναναστροφὰς εἶναι ὁμιλητικαί, εὐρυολόγοι, χωρὶς οὔτε κατὰ τὴν ὁμιλίαν των, οὔτε κατὰ τὸν τρόπον τοῦ φέρεσθαι νὰ παρεκτρέπωνται ποτέ.

Αἱ διασκεδάσεις κατέχουν μεγάλην θέσιν εἰς τὴν ζωὴν τῶν νέων Σκανδιναυῶν· χοροί, ἑορταί, μουσικαὶ συναυλίαι, θέατρα, ἐκδρομαὶ μετὰ νέων, ὅλα τὰ ἀπολαμβάνουν μετ' ἀληθοῦς ἡδονῆς. Ἐκ τῆς ἀνατροφῆς αὐτῆς δημιουργοῦνται χαρακτῆρες γυναικεῖοι ὑπέροχοι, πνεύματα καὶ βλέψεις ὑψηλαὶ καὶ ἀντιμετωπίζουν τὴν ζωὴν μὲ τὸ βλέμμα βέβαιον καὶ μὲ βῆμα ἀσφαλές, χωρὶς ψευδοσεμνοτυφίας καὶ προσποιήσεις καὶ πονηρίας. Ἐνίοτε ἡ πολλὴ εὐθύτης των τὰς κάμνει ὀλίγον σκαιάς, ὀλίγον ἴσως ἀποτόμους.

Καὶ ὅμως αἱ γυναῖκες αὐταὶ αἱ τόσον ἐλεύθεραι, δι' ἃς καὶ ἡ Σκανδιναυϊκὴ νομοθεσία τόσα ἔλαβε προστατευτικὰ μέτρα, δὲν ἀνεγνωρίζοντο πρὸ δεκάδων μόλις ἐτῶν οὔτε κἂν ἐνήλικες, ἔστω καὶ ὑπάνδροι, ἔστω καὶ γραῖαι, ἀλλὰ πάντοτε ἔζων ὑπὸ κηδεμονίαν. Ἡ ἐποχὴ τῆς ἐνηλικιότητος των ἐθεωρήθη βραδύτερον τὸ εἰκοστὸν πέμπτον ἔτος, ἤδη δὲ τὸ εἰκοστόν, ὅπως καὶ εἰς τοὺς ἄνδρας. Ἡ ἰσότης ἐν τῇ κληρονομίᾳ ὄχι μόνον δὲν ὑπῆρχε, ἀλλὰ καὶ ἦτο πολὺ κατωτέρα τῆς τῶν ἀδελφῶν.

Ἐν τούτοις ἡ ἐκπαίδευσις, δὲν ἔδωκεν ἀκόμη πλήρεις τοὺς καρπούς της καὶ ἂν καὶ αἱ γυναῖκες ἔχουν τόσον ἐγκυκλοπαιδικὴν μόρφωσιν, οὐχ ἧττον αἱ bas-bleus δὲν ἀγαπῶνται.

Εἰς τὴν γνωστὴν Σουηδὴν σοφὴν Φρειδερίκαν Βρέμερ πρὸ ἡμίσεως περίπου αἰῶνος ὀφείλεται ἡ ὠθήσις τῆς γυναικείας προόδου ἐν Σκανδιναυΐᾳ. Ἡ ἔξοχος αὕτη γυνὴ εἶχεν ἀφιερώσει ὅλην της τὴν ζωὴν εἰς τὴν εὐποιΐαν, εἰς βελτίωσιν τῆς τύχης τῆς νεότητος καὶ εἰς τὴν ἐκπαίδευσίν της. Τὸ πρῶτον διδασκαλεῖον ἱδρύθη τῇ φροντίδι αὐτῆς καὶ τὸ ἐκ τούτου προκύψαν καλὸν ὑπῆρξεν ἀνώτερον τοῦ ἐκ τοῦ συγγραφικοῦ ἔργου της.

Μαίρη Δβέγερ

Η ΧΕΙΡΑΦΕΤΗΜΕΝΗ

(Συνέχεια)

Ἐξῆλθαν καὶ οἱ δύο κατηφεῖς διὰ τῆς αὐτῆς θύρας, δι' ἧς εἶχαν εἰσέλθει. Ἡ Μαρία ἐβάδιζεν ἔμπροσθεν, καὶ εὐθὺς ὡς ἀντικρυσε τὸν ἀνωφερῆ εὐρὺν διάδρομον, δι' οὗ ἄλλοτε ἀνήρχοντο τὰ ὀχήματα τῶν Αὐγουστῶν καὶ αὐτοκρατορισσῶν τοῦ Βυζαντίου εἰς τοὺς γυναικωνίτας, ἠκολούθησεν αὐτόν, μὴ ἐννοοῦσα νὰ χάσῃ τὸ ὡραῖον θέαμα, τῆς ἐκ τῶν ἄνω ἐντυπώσεως καὶ ἐλπίζουσα νὰ ἐπαναφέρῃ οὕτω καὶ τὸν ἄνδρα της εἰς τὸν ἑαυτόν του.

Ὁ ἀνηφορικὸς αὐτὸς διάδρομος ἔχει τοὺς ἐλίγμους του καὶ τὰς καμπάς του, μεγάλας ὡς καμπὰς δρόμων καὶ λιθόστρωτους, ὡς αὐτάς. Ὁ Κώστας δὲν εἶχεν ἐννοήσει ὅτι εὑρίσκοντο ἀκόμη ἐντὸς τῆς ἐκκλησίας, ὑπέθετε δὲ ὅτι ἀπὸ τὸ ἀνηφορικὸν ἐκεῖνο μακρὸν μονοπάτι ἔφευγαν δι' ἄλλης ὁδοῦ ἢ ἐκείνης δι' ἧς εἶχαν ἔλθει. Ἡ σιωπὴ τῆς Μαρίας καθ' ὅλην ἐκείνην τὴν ἀνάβασιν τοῦ ἔδιδεν εἰς τὰ νεῦρα. Ἐὰν ἐθύμωνε τοὐλάχιστον καὶ παρεφέρετο καὶ τοῦ ἔλεγε κὰὶ τραχείας ἀκόμη λέξεις, θὰ εὕρισκε καὶ αὐτὸς ἀφορμὴν νὰ εἴπῃ κακίας καὶ νὰ ξεσπάσῃ ἀπὸ τὴν δυσθυμίαν, ἡ ὁποία αἴφνης τὸν εἶχε καταλάβει. Ἀλλ' ἡ Μαρία σιωπηλή, ἀξιοπρεπής, ἂν καὶ πολὺ στενοχωρημένη, ἐφαίνετο ὡς νὰ εἶχε λησμονήσει καὶ αὐτὴν τὴν ὕπαρξίν του. Καὶ μόνον ὅταν εὑρέθησαν εἰς τὰς ἀπεράντους στοὰς τοῦ γυναικωνίτου, μόνον ὅταν καὶ αὐτὸς ἔκπληκτος ἔβλεπε δεξιᾷ καὶ ἀριστερᾷ, ὡς ζητῶν νὰ ἐννοήσῃ πῶς εὑρέθη ἐκεῖ ἐπάνω· μόνον ὅταν ἔκθαμβος πρὸ τοιούτου μεγαλείου, καὶ πρὸ τῆς ἐντυπώσεως τῆς ὅλως διαφόρου, ἣν τοῦ ἔκαμνε τώρα ἡ θέα τοῦ ναοῦ, τὴν ἐπλησίασε μὲ πρόσωπον καλόν, μὲ βλέμμα τὸ ὁποῖον ἐφαίνετο ζητοῦν συγγνώμην, μόνον τότε καὶ αὐτὴ εὐχαριστημένη, μὲ τὰ ἰδικά της μάτια ἀπαστράπτοντα ἀπὸ τὴν ἡδονήν, ἣν ἠσθάνετο, ὁσάκις εὑρίσκετο πρὸ ὡραίων πραγμάτων, τὸν ἐπῆρεν ἀπὸ τὸ χέρι καὶ στρέφουσα τὸ βλέμμα πρὸς τὰ ἐπάνω καὶ πρὸς τὰ περιζ, πρὸς τὸ ἄπειρον ἐκεῖνο σύνολον: Δὲν θὰ ἦτο ἁμαρτία, εἶπε, νὰ χάσῃς τὸ ὡραῖον, τὸ θαυμάσιον αὐτὸ θέαμα; Δὲν θὰ ἦτο ἄδικον νὰ στερηθῇς τὴν μοναδικήν, τὴν τελείαν αὐτὴν ἀπόλαυσιν τῶν ὡραίων αὐτῶν γραμμῶν καὶ τῶν ὡραίων καμπυλῶν;

— Καὶ ἀντὶ νὰ ἀπολαμβάνω, νὰ γκρινιάζω καὶ νὰ λυπῶ καὶ τὴν καλήν μου γυναικοῦλα, εἶπε τώρα ὁ Κώστας θωπευτικῶς καὶ προσπαθῶν νὰ ἐξιλεωθῇ διὰ τὴν ἀδικαιολόγητον συμπεριφοράν του· τί νὰ κάμω; προσέθηκεν. Ἡμεῖς οἱ ἄνδρες Μαρία μου, ἔχομεν, ὡς βλέπεις, πολλὰ ἐλαττώματα, τὰ ὁποῖα σεῖς αἱ γυναῖκες μὲ τὴν γλυκύτητα καὶ ὑπομονήν σας διορθώνετε.

Τὸ *ἡμεῖς οἱ ἄνδρες* ἐκεῖνο τὸ ἐτόνισε κατὰ ἰδιαίτερόν τινα τρόπον. Ἦτο ὡς νὰ ἔλεγε· ἡμεῖς οἱ μεγάλοι, ἡμεῖς οἱ ἄρχοντες, καὶ ὡς τὰ *ἐλαττώματα* ἐκεῖ α νὰ ἦσαν μοιραῖόν τι κακόν, συμφυὲς μὲ τὴν κατὰ τὰ ἄλλα ἀνδρικὴν ὑπεροχὴν καὶ τελειότητα.

— Ναί, εἶπεν ἡ Μαρία, φαντάζομαι τὸν ἄνδρα, ὁ ὁποῖος ἐσχεδίασε τὸ μεγαλοπρεπὲς αὐτὸ οἰκοδόμημα, φαντάζομαι καὶ ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος συνέλαβε τὴν ἰδέαν τῆς ἱδρύσεως τοῦ κολοσσαίου αὐτοῦ κτιρίου, ἵνα ἐνθρονίσῃ ἐν αὐτῷ μίαν μεγάλην ἰδέαν, τὴν ἰδέαν τῆς πανσοφίας τοῦ Δημιουργοῦ. Τοὺς φαντάζομαι πολὺ ὑπερόχους, ἀλλὰ καὶ μὲ μεγάλα ἐλαττώματα. Φαντάζομαι τὸν ἡρωϊσμόν, ἀλλὰ καὶ τὴν σκληρότητα, τὴν φιλοδοξίαν, ἀλλὰ καὶ τὴν θέλησιν, τὴν ἀσέβειαν πρὸς τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα, ἀλλὰ καὶ τὴν εὐσέβειαν πρὸς ἓν ἰδανικόν, ἐκείνου, ὅστις ἐγύμνωσε τόσους λαούς, ὅστις ἐσύλησε τόσους θεούς, ὅστις ἀφῆρεσε τὸ τεμάχιον τοῦ ἄρτου τόσων πτωχῶν, ὅστις ἐπὶ ἔτη ὅλα μετέβαλε τὴν πόλιν αὐτὴν εἰς τὸ μεγαλήτερον τοῦ τότε πολιτισμένου κόσμου θησαυροφυλάκειον, ὅστις ἢ μὲ τὴν σπάθην τοῦ κατακτητοῦ, ἢ μὲ τὴν δύναμιν τοῦ ἰσχυροῦ συνέλεξεν ὅ,τι πολύτιμον εἶχον οἱ ὑποτεταγμένοι καὶ σύμμαχοι τότε λαοὶ τῆς Ἀνατολῆς ἀπὸ τῆς Περγάμου καὶ τῆς Ἐφέσου μέχρι τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῆς Ρόδου καὶ τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς ἀπωτάτης Ἀφρικῆς, εἴτε εἰς μαργαρίτας καὶ ἀδάμαντας, εἴτε εἰς μάρμαρα καὶ εἰς γρανίτην καὶ ἀλάβαστρον, εἴτε εἰς πορφυρίτας καὶ μαλαχίτας λίθους, εἴτε εἰς ἔργα τέχνης καὶ εἰς ἔργα ἀθανασίας, ἵνα στολίσῃ καὶ πλουτίσῃ τὸν ἰδικόν του θεόν, ἵνα ὑψώσῃ ἐν αὐτῷ θρόνους ἀνθρώπων ἐξ ἀπέρθου χρυσοῦ, καὶ ἐπὶ τοῦ πλουσιωτέρου ἐκ τῶν θρόνων αὐτοῦ ἀνέλθῃ ὁ ἴδιος.....

Ὁ Κώστας τὴν ἤκουε καὶ σχεδὸν ἀνησυχεῖ. Γυνή, ἡ ὁποία ἠδύνατο νὰ κρίνῃ τόσον αὐστηρῶς τοὺς δημιουργοὺς τοιούτων μεγάλων ἔργων, γυνὴ ἡ ὁποία ἀφοῦ ἐθαύμαζε τὸ ὡραῖον καὶ ἐμεθύετο ἀπὸ τὰς ἁρμονίας τῶν γραμμῶν καὶ τῶν χρωμάτων, εἶχεν ἀκόμη ἀρκετὴν ψυχραιμίαν καὶ διαύγειαν νοῦ, ὥστε νὰ ἀναζητῇ τοὺς λόγους καὶ τὰ αἴτια καὶ νὰ ἀποφαίνεται ἐπ' αὐτῶν μετὰ τόσης ὀρθοφροσύνης, γυνὴ τοιαύτη ἔπρεπε νὰ ἔχῃ πλησίον της μόνον τέλεια ὄντα, ἔπρεπε νὰ ζῇ εἰς ἄλλους κόσμους καὶ ἄλλας κοινωνίας διὰ νὰ εἶναι εὐτυχής.

Ἀλλ' εὐθύς, ὡς διὰ νὰ μειώσῃ τὴν ἀξίαν της, ὡς διὰ νὰ μὴ αἰσθάνεται ἑαυτὸν πολὺ ἀμαθῆ ἀπέναντί της, ὡς διὰ νὰ καθησυχάσῃ τὴν συνείδησίν του καὶ νὰ πεισθῇ, ὅτι δὲν θὰ ὑπέκειτο καὶ αὐτὸς διαρκῶς καὶ πάντοτε ὡς ἀντικείμενον ψυχολογικῶν ἀναλύσεων τῆς γυναικός του, ἔδωκεν ἄλλην τροπὴν εἰς τὰς σκέψεις του. Βεβαίως θὰ ἔχει ἀναγνώσει ἡ Μαρία ὅλα τὰ ὡραῖα βιβλία καὶ τὰς περιγραφὰς τὰς θαυμασίας, τὰς ὁποίας οἱ κατὰ καιροὺς περιηγηταὶ καὶ σοφοὶ ἔγραψαν περὶ Ἁγίας Σοφίας. Βεβαίως θὰ διετέλει ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τῶν ἀναγνώσεων αὐτῶν, ἀφοῦ τώρα οὔτε χρυσός, οὔτε ἄργυρος, οὔτε πολύτιμοι λίθοι, οὔτε θρόνοι γιγάντειοι ἐξ ἀπέρθου χρυσοῦ ἐσώζοντο πουθενά, ἐκτὸς τῆς μικρᾶς ἑξέδρας τοῦ Σουλτάνου, ἡ ὁποία ὅμως ἦτο ἐξ ἐπιχρύσου ξύλου καὶ τοῦ ἄμβωνος ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἀνήρχετο ὁ Ἰμάμης τὰς ἐπισήμους ἑορτάς. Βεβαίως καὶ αἱ ἰδέαι αὐταὶ περὶ τοῦ μεγάλου ἱδρυτοῦ τοῦ ναοῦ θὰ ἦσαν ξέναι..... Αἱ γυναῖκες γίνονται τόσον εὔκολα ἠχὼ τῶν λόγων καὶ τῶν σκέψεων τῶν ἄλλων συνεπέρανε.

Ἐνῷ ὁ Κώστας ἔκαμνε τὰς σκέψεις αὐτάς, ἡ Μαρία ἐξηκολούθει νὰ λέγῃ καὶ νὰ ἐξηγῇ καὶ νὰ ἀποφαίνεται περὶ τοῦ ρυθμοῦ τῶν στοῶν, καὶ τῶν θόλων, ἀλλὰ καὶ περὶ τοῦ ρυθμοῦ τῶν ποικίλων κιόνων μετὰ γνώσεων ἀρχιτεκτονικῶν, αἱ ὁποῖαι θὰ ἐξέπληττον τὸν σοφώτερον τῶν ἀρχιτεκτόνων. Καὶ ἐπροχώρουν πάντοτε καὶ ἐβάδιζαν ἀνὰ τὴν ἀτελείωτον στοάν, ἡ ὁποία εἶχε πλάτος λεωφόρου καὶ ἔκτασιν, ἡ ὁποία θὰ περιελάμβανε χιλιάδας ὅλας γυναικῶν. Καὶ ὅταν πλέον ἔφθασαν πλησίον ὅπωσδήποτε πρὸς τὸ κέντρον τοῦ

ναοῦ ἐστηρίχθησαν καὶ οἱ δύο ἐπὶ τοῦ περιζώματος τοῦ γυναικωνίτου καὶ ἔβλεπαν ἀπ' ἐκεῖ ὅλα τὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα πρὸ ὀλίγου ἀπὸ κάτω θεώμενα ἦσαν ὅλως διαφόρων διαστάσεων. Εἷς Χότζας τώρα ὡμοίαζε μὲ μαριονέτταν καὶ Τουρκόπαιδες καθήμενοι κυκλοτερῶς περὶ αὐτὸν ὡμοίαζον πρὸς πεσσοὺς ζατρικίου, ἀναμένοντας τὴν χεῖρα τοῦ παίκτου διὰ νὰ τοὺς ἐκτοπίσῃ. 'Απ' ἐκεῖ ἐφαίνετο καὶ ἡ συμμετρικὴ παράταξις τῆς τριπλῆς σειρᾶς τῶν θαυμασίων κιόνων, τῶν ὑποβασταζόντων τὸ ἐπὶ τῆς ἀπέναντι πλευρᾶς διαμέρισμα τοῦ γυναικωνίτου καὶ ἡ πληθὺς τῶν γιγαντείων θυρῶν καὶ παραθύρων τοῦ ναοῦ καὶ τῶν καταδικασμένων εἰς αἰώνιον κλείσιμον καὶ τῶν ἐντειχισμένων καὶ τῶν ἀνοιγομένων μόνον κατὰ τὸ Ραμαζάνιον, ὁσάκις—σπανίως τοῦτο—ὁ Σουλτάνος μεταβῇ ἐκεῖ διὰ τὸ προσκύνημα.

Κρίμα ὅτι ἐσπεύσαμεν νὰ φύγωμεν ἀπὸ κάτω, εἶπεν ἡ Μαρία. Ἄλλως ὁ Δερβίσης ἐκεῖνος θὰ σοῦ ἔδειχνε καὶ τὴν κολόνα ὅπου ἱδρύνει, καὶ τὴν θύραν, ἡ ὁποία ἐκλείσθη ἀποτόμως, καθ' ἣν στιγμὴν ὁ τελῶν τὸ μυστήριον εἷς ἐν ἀπὸ τὰ πολλὰ κάτω παρεκκλήσια ἱερεὺς εἰσῆλθε μὲ τὸ δισκοπότηρον εἰς τὴν χεῖρα, φεύγων τοὺς ἐκπορθητὰς τοῦ ναοῦ, καὶ ἡ ὁποία δὲν ἠνοίχθη ἔκτοτε ποτέ.

'Αλλ' ἐγὼ εἶχα μάθει ὅτι μία χωρικὴ ἐτηγάνιζε ψάρια τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἰς ἓν ἀπὸ τὰ περὶ τὸν ναὸν κελία καὶ ὅτι τὰ ψάρια ἐπετάχθησαν ζωντανὰ ἀπὸ τὸ τηγάνι. . . .

—Μῦθος καὶ τοῦτο, ὡς καὶ ἐκεῖνο, φίλε μου, εἶπεν ἡ Μαρία. Οὔτε ἱερεὺς εἶναι τειχισμένος μέσα ἐκεῖ, οὔτε θὰ ἐξέλθῃ νὰ συνεχίσῃ ποτὲ τὴν λειτουργίαν του· ἀλλ' οὔτε τὰ ψάρια ἐπετάχθησαν ἀπὸ τὸ τηγάνι εἰς τὴν λίμνην, τῆς ὁποίας τὸ νερὸν ἔγεινεν ἔκτοτε θαυματουργόν. Θὰ σοῦ ἔδειχνεν ἀκόμη ἐκεῖ εἰς τὸ πλάγι ὅπου εἶδες τὴν χεῖρα τοῦ Μωάμεθ, ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ὑποστήλου, μίαν κόκκινην μεγάλην πέτραν σκαμμένην, ἡ ὁποία εἶναι ὡς λέγουν ἡ φάτνη εἰς τὴν ὁποίαν ἐτέθη ὁ Χριστὸς ὡς καὶ ἓν δοχεῖον εἰς τὸ ὁποῖον ἐπῆρε τὸ πρῶτόν του λουτρὸν ὁ *Σιντὶ-Γυσὰ* ὁ υἱὸς τῆς Παρθένου, ὡς τὸν ὀνομάζουν οἱ Τοῦρκοι, οἱ ὁποῖοι μεθ' ὅλην τὴν πίστιν των εἰς τὸν Μωάμεθ ἐπικαλοῦνται πολὺ συχνὰ, ὡς εἰξεύρεις καὶ τὴν θαυματουργὸν δύναμιν τῆς ἰδικῆς μας Θεομήτορος.

'Εδῶ δὲ κάπου, πλησίον τοῦ τουρκικοῦ ἄμβωνος, εἶναι τὸ *ψυχρὸν παράθυρον*, ὁπόθεν πνέει πάντοτε δροσερὸς ἄνεμος, ὁ ὁποῖος πιστεύεται ὅτι ἐμπνέει τοὺς διασημοτέρους ἱεροκήρυκας, καθ' ἣν στιγμὴν ἑρμηνεύουν τὰ δόγματα τοῦ Ἰσλαμισμοῦ. 'Εδῶ πάλιν ἐπάνω, ἀλλὰ δὲν ἐνθυμοῦμαι ἀκριβῶς ποῦ, εἶναι τὸ παράθυρον μὲ τὴν λάμπουσαν πλάκα, ἓν εἶδος μαρμάρου διαφανοῦς, τὸ ὁποῖον λάμπει ὡς πολύτιμος ἀδάμας, ὅταν αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου πίπτουν ἐπ' αὐτοῦ.

—'Αλλὰ δὲν ἔχω ἀνάγκην ἀπὸ δερβίσην, οὔτε ἀπὸ ὁδηγὸν, ἀφοῦ ἐσὺ εἰξεύρεις τόσον καλὰ ὅλα αὐτὰ τὰ πράγματα, ἀγάπη μου, εἶπεν ὁ Κώστας. Εἶσαι ὁ ὡραιότερος, ὁ θελκτικώτερος καὶ ὁ σοφώτερος ὁδηγός, τὸν ὁποῖον ἠμποροῦσα νὰ φιλοδοξήσω.

—'Αλλ' ἐδῶ ὑπάρχουν θησαυροὶ ὅλοι, εἶπεν ἡ Μαρία τοὺς ὁποίους καμμία γλῶσσα δὲν θὰ ἠμπορέσῃ νὰ ἐξυμνήσῃ ποτὲ ἀρκετά, κανεὶς κάλαμος νὰ περιγράψῃ. Ἔχω ἀνεγνώσει ὅλους, ὅσοι ἔγραψαν διὰ τὴν 'Αγίαν Σοφίαν. Σὲ βεβαιῶ ὅτι καὶ τὰς ὡραιοτέρας τῶν περιγραφῶν αὐτῶν εὗρον πολὺ ὠχρὰς ἀπέναντι τοῦ μεγαλείου, τὸ ὁποῖον ὁ ναὸς αὐτὸς ὁ γυμνὸς καὶ ὁ συλημένος, ἐμποιεῖ εἰς τὴν ψυχήν μου ὁσάκις τὸν ἐπισκέπτομαι. Ὑπάρχουν συγγραφεῖς, οἱ ὁποῖοι περιγράφουν τὸν ναόν, ὅπως ἦτο κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς δόξης του, μὲ ὅλας τὰς ἐκ μωσαϊκοῦ εἰκόνας τῶν ἁγίων, τὰς ὁποίας ἔχουν ἀνιλεῶς ἀσβεστώσει, ὡς βλέπεις. Φαντάσου τί θὰ ἦταν οἱ ἄγγελοι αὐτοί, τῶν ὁποίων μόνον αἱ πτέρυγες, αἱ γιγάντειαι αὐταὶ πτέρυγες, δὲν ἀσβεστώθησαν. Ὅλα αὐτὰ τὰ ἐκ μυριάδων πολυχρώμων κρυστάλλων ψηφιδωτὰ ποίαν αἴγλην καὶ ἀκτινοβολίαν θὰ ἀπέδιδαν, καταυγαζόμενα ὑπὸ χιλιάδων φώτων, ὑπὸ κηρίων, τῶν ὁποίων τὰ ὁλόχρυσα κηροπήγια ἦσαν χονδρὰ ὅσον καὶ αἱ μαρμάρινοι αὐταὶ στῆλαι τοῦ Βήματος. Φαντάζεσαι τὸ Ἅγιον Βῆμα ὁλόκληρον ἐκ χρυσοῦ καὶ τὴν 'Αγίαν Τράπεζαν στολισμένην μὲ μυριάδας πολυτίμων μαργαριτῶν, χονδρῶν ὡς λεπτοκαρύων καὶ ἀδαμάντων, τῶν ὁποίων αἱ πολύχρωμοι λάμψεις ἐτύφλωναν σχεδὸν ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος ἐτόλμα νὰ τοὺς ἀτενίσῃ ἐπὶ πολλὴν ὥραν. Μόνον ἡ χρυσῆ σφαῖρα καὶ ὁ ἐπ' αὐτῆς Σταυρὸς τοῦ κουβουκλίου τοῦ 'Αγίου Βήματος εἶχε βάρος ἑκατὸν δέκα ὀκάδων. Ὁ ἄμβων ὅλος ἀσημένιος μὲ ἀνάγλυφα χρυσᾶ ἐζύγιζε εἴκοσι χιλ ὀκάδας ἀργύρου.

Τὰ ἀναλογεῖα μόναι ἐπὶ τῶν ὁποίων εἶχαν τοποθετηθῆ ὅλα τὰ σωζόμενα τότε πρωτότυπα Εὐαγγέλια τῶν τεσσάρων Εὐαγγελιστῶν ὡμοίαζαν πρὸς τόσους χρυσοῦς θρόνους, κεντημένους μὲ πολυτίμους λίθους, αὐτὰ δὲ τὰ Εὐαγγέλια, τόσον ἦσαν βαρέα ἀπὸ τὸν χρυσὸν καὶ τοὺς ἀδάμαντας, δι' ὧν ἦσαν δεμένα, ὥστε δύο χρυσένδυτοι διάκονοι εἶχον τὴν ὑπηρεσίαν νὰ στρέφουν μαζῆ τὸ βαρὺ ἐξώφυλλον, ὁσάκις κατὰ τὰς ἐπισήμους τελετὰς ἐνώπιον τοῦ αὐτοκράτορος καὶ τῆς Αὐλῆς ἀναγινώσκετο τὸ εὐαγγέλιον ἐκ τῶν πολυτίμων τούτων κειμένων. Φαντάσου τώρα ἀκόμη τοὺς ἐξ ἐλεφαντόδοντος καὶ ἀλαβάστρου Σταυροὺς ὅλων τῶν μικρῶν παρεκκλησίων καὶ φαντάσου ἀκόμη τοὺς ἑκατὸν ἑπτὰ αὐτοὺς θαυμασίους κίονας, μεγάλους καὶ μικρούς, οἱ ὁποῖοι ἂν καὶ διαφόρων ρυθμῶν καὶ χρωμάτων, ἀποτελοῦν ὅμως ἓν τόσον ἁρμονικὸν σύνολον, φαντάσου ὅλα αὐτὰ τὰ ὄργια τῶν μαρμάρων καὶ τῶν πολυτίμων μετάλλων καὶ λίθων καταυγαζόμενα ἀπὸ γιγαντείους πολυελαίους, οἱ ὁποῖοι ὡμοίαζαν ὡς ὁλόκληρα πλανητικὰ συστήματα.

Καὶ νομίζεις ἔπειτα ἀπὸ αὐτά, ὅτι ὁ Ἅγιος Πέτρος τῆς Ρώμης εἶναι τὸ μόνον θαῦμα τοῦ μεγάλου καὶ τοῦ πλουσίου καὶ τοῦ κολοσσιαίου ὡς ναός. Καὶ ἠμπορεῖς νὰ παραδεχθῇς ὅτι μεθ' ὅλον τὸ ἄτεχνον τῆς οἰκοδομῆς αὐτῆς καὶ τῆς διακοσμήσεώς της ἐν σχέσει πρὸς ἕνα ὡρισμένον ρυθμόν, ἠμπορεῖ οἷος δήποτε ἄλλος ναὸς νὰ συγκριθῇ μὲ τὴν 'Αγίαν Σοφίαν; 'Εδῶ ὑπάρχει, φίλε μου, ἡ ἀρχοντιὰ καὶ ἡ χλιδὴ τῆς 'Ανατολῆς δύο ὅλων χιλιάδων χρόνων. 'Εδῶ, αἱ στῆλαι αὐταί, αἱ ὁποῖαι μετεφέρθησαν ἀπὸ τοὺς διασημοτέρους ναοὺς τοῦ κόσμου, εἶναι τόσαι περγαμηναὶ εὐγενείας, εἶναι ὡς φόρος τῆς ὑποταγῆς καὶ ἀφιερώματα πίστεως ὅλων τῶν θεῶν καὶ ὅλων τῶν θρησκειῶν εἰς τὴν μεγάλην *σοφίαν* τοῦ ἀληθοῦς Θεοῦ, τοῦ πανσόφου Δημιουργοῦ. 'Εδῶ ἡ ἐκκλησία αὐτὴ διηγεῖται ἐποπαίαν ὅλην τοῦ λαοῦ ὅστις προεφύλαξεν ἐπὶ αἰῶνας τοὺς κατοίκους τῆς Δύσεως ἀπὸ τὰς εἰσβολὰς τῶν βαρβάρων ὁρδῶν, ὅστις συνεκέντρωτεν ἐν ἑαυτῷ ὅλον τὸ μεγαλεῖον

τοῦ μεσαίωνος, ὅστις ἐσυνέχυσεν εἰς ἄλλην κλίμακα καὶ ὑπὸ διάφορον μορφὴν τὸ ἔργον τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, ὅστις ἠδράιωσε τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν καὶ κατέστησεν αὐτὴν παράγοντα πολύτιμον τοῦ νεωτέρου πολιτισμοῦ. 'Εδῶ ἀκόμη πνέει, οὕτως εἰπεῖν, ἡ πνοὴ τῶν μεγάλων αὐτοκρατόρων καὶ τῶν περιφήμων αὐτοκρατορισσῶν, αἱ ὁποῖαι τυφλούμεναι ἀπὸ τὸ πάθος τῆς φιλοδοξίας, διαφθειρόμεναι ἀπὸ τοὺς αὐλοκόλακας καὶ παρασίτους, καὶ ἀμαθεῖς ὡς ἦσαν, ἀπὸ τὴν παρεχομένην τότε εἰς τὰς γυναῖκας ψευδοπαίδευσιν, ἔγειναν ἕρμαια τῶν φυλοτέρων στοιχείων τοῦ τόπου, καὶ ὑπῆρξαν καὶ ὡς βασίλισσαι καὶ ὡς γυναῖκες καὶ ὡς μητέρες καὶ ὡς σύζυγοι τεραστώδεις καὶ ἀπάνθρωποι καὶ μέχρις ἀπιστεύτου καταστρεπτικαί.....

Ὁ Κώστας διετέλει καὶ πάλιν ὑπὸ τὴν γοητείαν τῶν ὡραίων φράσεων καὶ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ τῆς νέας γυναικός. 'Εφαίνετο ἀληθινὰ καὶ εἰς αὐτὸν ὅτι ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν θὰ ἐπαρουσιάζετο ἐκεῖ ποὺ καμμία χρυσοφορεμένη Αὐτοκρατόρισσα μὲ τὸ στέμμα τὸ Βυζαντινὸν ἐπὶ τοῦ ὑπερηφάνου μετώπου, καμμία ὡραία Θεοδώρα, ἡ καμμία Εἰρήνη ἢ Ἐὐδοξία, ἀπὸ τὰς πολυρηγάνους ἐκείνας, αἱ ὁποῖαι ἐνῷ προσηύχοντο, ὑπελόγιζαν τὴν θανατηφόρον δύναμιν, ἣν θὰ ἐνέκλειε τὸ ὑπὸ τοὺς πολυτίμους λίθους τῶν δακτυλίων των κεκρυμμένον δηλητήριον. Καὶ χωρὶς νὰ θέλῃ ἐφαντάσθη διὰ μίαν στιγμήν, ὅτι καὶ ἀπὸ τὰς σημερινὰς συμπολίτιδάς του θὰ ὑπῆρχαν ἴσως αἱ διάδοχαι τῶν γυναικῶν ἐκείνων κατὰ τὰ αἰσθήματα. Καὶ πάλιν μία ἀστραπιαία σκέψις τὸν ἔκαμε νὰ συγκρίνῃ αὐτὰς μὲ τὴν παρὰ τὸ πλευρόν του γυναῖκα, ἡ ὁποία ἐστέκετο τόσον ὑψηλὰ καὶ ἦτο εὐγενὴς καὶ ἁγνὴ καὶ ὑπερόχως καλή. 'Ηθάνθη τότε μίαν μεγάλην εὐτυχίαν νὰ κυριεύῃ τὴν ψυχήν του καὶ μίαν μεγάλην ὑπερηφάνειαν διὰ τὴν τόσον ἐπιτυχῆ ἐκλογήν του.

Μάϊα

ΜΙΑ ΥΠΟΧΡΕΩΣΙΣ ΤΩΝ ΜΗΤΕΡΩΝ

Ὅλαι αἱ μητέρες, ἰδίως μάλιστα καὶ κατ' ἐξοχὴν αἱ πλούσιαι ἔχουν τὸ καθῆκον καὶ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ βοηθήσουν τὸ φιλανθρωπικὸν ἔργον τῆς πριγκηπίσσης Σοφίας, τῆς μεγάλης εὐεργέτιδος τῶν πτωχῶν ἀσθενῶν παιδιῶν,

Ὡς γνωστὸν μόνον μὲ μικροὺς ἐράνους καὶ ἐλαχίστας συνδρομὰς κατώρθωσε τὴν ἵδρυσιν τοῦ ὡραίου Νοσοκομείου τῶν Παίδων, τὸ ὁποῖον καὶ κατὰ τὴν ἀρχιτεκτονικὴν καὶ κατὰ τὴν ἐπίπλωσιν καὶ διοργάνωσιν εἶναι ἐφάμιλλον πρὸς τὰ τελειότερα τοιούτου εἴδους Εὐρωπαϊκά.

Μόνη της ἐπισκέφθη ἐν Εὐρώπῃ ὅτι ἔχει ἱδρυθῆ ἐντελέστερον εἰς τὸ εἶδος τοῦτο διὰ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν καὶ μόνη της ἔδωκε τὰ σχέδια καὶ ἐπρωτοστάτησε εἰς τὴν ἵδρυσιν καὶ ἐπίπλωσιν τοῦ ἐν 'Αθήναις κατ' αὐτὰς ἐγκαινιαζομένου τοιούτου. Ἦτο φυσικόν, μητέρα ὡς ἡ Ἑλληνὶς Ἡγεμονίς, νὰ ἐθεώρει καθῆκον της, ὡς μεριμνᾷ διὰ τὰ ἰδικά της παιδιά, μὲ τὴν αὐτὴν στοργὴν καὶ ἀγάπην νὰ μεριμνήσῃ καὶ διὰ τὰ παιδιὰ τῶν πτωχῶν.

Τὸ ὡραῖον παράδειγμα τῆς πριγκηπίσσης μητρὸς δὲν θὰ ἀφήσῃ ἐλπίζομεν, ἀδιαφόρους τὰς 'Ελληνίδας μητέρας, τὰς δυναμένας νὰ συνδράμουν τὸ ἔργον της.

Τὸ Νοσοκομεῖον ἔχει ἀ ἀγκὴν χρημάτων διὰ νὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ λειτουργία καὶ συντήρησίς του. Τὴν Δευτέραν ἑβδομάδα τῆς Σαρακοστῆς δίδεται πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον εἰς τὸ Μέγα Θέατρον 'Αθηνῶν ὡραία ἑορτή, καθ' ἣν θὰ παραστᾶθοῦν ἀπὸ γνωστὰς ἐρασιτέχνιδας καὶ ἐρασιτέχνας κωμῳδίαι Ἑλληνικαὶ καὶ Γαλλικαί, θὰ ἐκτελεσθοῦν μουτικαὶ συμφωνίαι, τέλος ἡ ἑορτὴ θὰ εἶναι ἐκ τῶν σπανίων ἀπολαύσεων. 'Ἀρκεῖ νὰ εἴπωμεν ὅτι ἡ κ. Φεράλδη καὶ ὁ κ. Καρυδιᾶς θὰ εἶναι πρωταγωνισταὶ καὶ εἰς τὴν ὑπόκρισιν καὶ εἰς τὸ ᾆσμα.

Αἱ θέσεις τῆς πλατείας καὶ τῶν θεωρείων τῆς Α'. σειρᾶς ἔχουν ἤδη καταληφθῆ ἐκ τῶν θεωρείων τῆς Α'. σειρᾶς μένουν εἴσετι διαθέσιμα. Τιμῶνται δρ. 150 ἕκαστον.

'Εὰν ὅμως ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι τὰ θεωρεῖα τῆς αὐτῆς σειρᾶς δι' ἀπόψεις, χάριν ἁπλῆς τέρψεως, διετέθησαν πολὺ ἀκριβότερα, βεβαίως διὰ τὴν ὡραίαν καὶ τόσον φιλανθρωπικὴν ἑσπερίδα τῆς πριγκηπίσσης Σοφίας θὰ διατεθοῦν εὐκολώτερον.

Καὶ αἱ μακραν Ἑλληνίδες μητέρες δύνανται νὰ συνδράμουν τὸ ἔργον τῆς Α. Β. Ὑψηλότητος, ἔστω καὶ ἐὰν δὲν λάβουν μέρος εἰς τὴν διδομένην ἑορτήν. Τὸν μικρὸν φόρον των ὑπὲρ τῆς ὑγείας τῶν πτωχῶν ἀσθενῶν παιδιῶν ἂς ἀποστείλουν πρὸς τὴν ὑψηλὴν ἱδρυτρίαν τοῦ Νοσοκομείου των, φόρον ὑγείας καὶ χαρᾶς, ὃν ὁ Θεὸς θὰ ἐπιδαψιλεύῃ εἰς ἀμοιβὴν εἰς τὰ προσφιλῆ μικρά των.

Η ΚΟΤΚΟΤΒΑΙΑ

(Δημώδης παράδοσις)

Οὐδεὶς δύναται ν' ἀρνηθῇ ὅτι ὁ νεώτερος Ἕλλην ἀνῆκε εἰς ἄλλο, τοὐλάχιστον κέκτηται τὴν εὐπλαστον τῶν ἀρχαίων τοῦ προγόνων φαντασίαν. Τὰ πάντα ἐπιμελῶς ἐξετάζει καὶ ἐν πᾶσιν ἡ ὀργῶσα φαντασία του εὑρίσκει ὕλην πρὸς διάπλασιν. Παρετήρησε δηλαδὴ, ὅτι τὸ ἱερὸν τῆς Ἀθηνᾶς πτηνὸν καὶ σύμβολον τῆς σοφίας, ἡ γλαυξ, ἔχει ὀρθαλμοὺς ὁμοίους μὲ γυναικείους καὶ δὲν ἐδράδυνε νὰ πλάσῃ τὴν ἱστορίαν τῆς μεταμορφώσεώς της, ὅπως τοῦ Βελλὼ καὶ ἄλλων πτηνῶν. Ἡ γλαυξ ἦτο γυνὴ καὶ εἶχεν ἑνδεκα ἀδελφοὺς καὶ τὸν Κωνσταντῖνον δέκα τὰ κάλλη τῆς προσείλκυσαν πολλοὺς ἐξ ἀπομεμακρυσμένων χωρῶν νέους, ζητοῦντας τὴν χεῖρά της ἀλλ' ἡ μήτηρ οὐδόλως σπεύδει νὰ δώσῃ τὸ τέκνον της εἰς τὰ ξένα· ὅταν δὲ ὁ Κωνσταντῖνος τῆς ἔλεγεν ὅτι ὁ γάμος τῆς κόρης ἔπρεπε νὰ γείνῃ, ἀφοῦ μάλιστα ἦτο καὶ σύμφορος, ἐκείνη τῷ ἀπεκρίνετο.

«Κ' ἂν ἔρθῃ λύπη ἢ χαρά,»
«ποιός πάει νὰ τὴν φέρῃ;»

Ὁ δὲ Κωνσταντῖνος ὅστις εἶχε κρυφὴ καμάρι τὴν καλὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἀδελφῆς του, τῇ ἀπεκρίνετο.

«Ἂν ἔρθῃ λύπη ἢ χαρά,»
«ἐγὼ πάω καὶ τὴν φέρω.»

Ἐπὶ τέλους ἡ μήτηρ ἐπείσθη καὶ μετ' ὀλίγον χρόνον ἡ Ἀρετὴ ἐγκατέλειψε τὴν πατρικήν της στέγην καὶ ἀπῆρχετο εἰς τὰ ξένα μετὰ τοῦ συζύγου της, καλοτυχιζομένη ἀπὸ τοὺς φίλας καὶ συγχωρίους της.

'Αλλ' ἦταν χρόνος δίσεκτος, κι' ἡ ὥρα ποντισμένη
πεθάναν οἱ ἐννηὰ ἀδελφοὶ κι' ὁ Κωνσταντῖνος δεκα.

Ἡ δὲ μήτηρ μόνη ἐγκαταλειφθεῖσα καὶ μακρὰν τοῦ μόνου ἐναπομείναντος τέκνου της ἤρχετο καθ' ἑσπέραν καὶ ἐπεσκέπτετο, εἰς τὸ ῥημοκλῆσι τοῦ χωριοῦ της, τὰ μνήματα τῶν υἱῶν της.

Σ' ὅλα τὰ μνήματα ἔκλαιγε σ' ὅλα παρηγοριόταν,
ἀλλὰ 'στοῦ Κωνσταντίνου της παρηγοριὰ δὲν εἶχε.

Καὶ οὕτω μονολογοῦσα καὶ ἐνθυμουμένη τὴν ὑπόσχεσίν του ἀνέκραζεν.

«Γιὰ σὴκ' ἀφέντη Κωνσταντῆ τὴν 'Αρετὴ νὰ φέρης;»

Τοῦτο ἐγένετο συνεχῶς καὶ ἐπὶ πολὺν χρόνον, ἕως ὅτου ὁ Κωνσταντῖνος ἀπεφάσισε νὰ ἐκτελέσῃ ἔστω καὶ νεκρὸς τὴν ὑπόσχεσιν, ἣν ἔδωσε πρὸς τὴν μητέρα του καὶ νὰ ἐπαναφέρῃ πρὸς αὐτὴν τὴν 'Αρετήν.

Μόλις ὁ ἥλιος ἤρχιζε ν' ἀνατέλλῃ, ῥίπτων τὰς πρώτας ζωογόνους ἀκτῖνάς του ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ὁ Κωνσταντῖνος ἐξῆλθε τοῦ ψυχροῦ του μνήματος καταχωματισμένος, λαβὼν τὴν πρὸς τὸ μέρος, ἔνθα ἔμενεν ἡ ἀδελφή του ἄγουσαν, μὲ σταθερὰν ἀπόφασιν νὰ τὴν ἐπαναφέρῃ εἰς τὸν οἶκόν των. Καθ' ὁδὸν δὲ μονολογῶν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἀνέκραζεν.

«Θέ μου νὰ βρῶ τὴν 'Αρετή,»
«στὸ φόρο νὰ χορεύῃ!»

'Επὶ τέλους ἔφθασε μετὰ ἐπίπονον πορείαν καί, ὢ τοῦ θαύματος! Ἡ 'Αρετὴ εὔθυμος ἔσερνε τὸν χορὸν ἐν τῇ πλατείᾳ τοῦ χωρίου της, οὐδὲν κακὸν διὰ τοὺς οἰκείους της ὑποθέτουσα, ὁπόταν παρετήρησε μακρόθεν τὸν Κωνσταντῖνον ἐρχόμενον. Ταχεῖα ὡς βέλος ἔτρεξε καὶ τὸν ἐνηγκαλίσθη, καὶ ἀφοῦ τὸν ἠρώτησε περὶ τῆς ὑγείας τῆς μητρός της καὶ τῶν ἀδελφῶν της καὶ ἐπληροφορήθη ὅτι ἅπαντες εἶχον καλῶς, κατόπιν τοῦ εἶπε.

«Τί ἔχεις — ἀφέντη Κωνσταντῆ»
«κ' εἶσαι χωματισμένος;»

'Εκεῖνος δέ, διὰ νὰ μὴ τῆς δώσῃ οὐδεμίαν ὑποψίαν, τῆς ἀπεκρίθη ἀπαθῶς.

«Λάσπαις καὶ χῶμα ζύμωνα»
«κι' εἶμαι χωματισμένος».

'Αφ' οὗ δὲ ἐπέρασεν ὀλίγη ὥρα τῆς εἶπεν, ὅτι ἦλθε διὰ νὰ τὴν πάρῃ καὶ τὴν ὑπάγῃ πρὸς τὴν μητέρα των, ἥτις ἐστενοχωρεῖτο πολὺ διὰ τὴν ἀπουσίαν της.

Ἡ 'Αρετὴ μηδὲν ὑποπτεύσασα ἐστολίσθη καὶ ἤρχισε μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ της νὰ βαδίζῃ πρὸς τὸ χωρίον των.

Στὸ δρόμο ποῦ πηγαίνανε σ' ἕνα μονοπατάκι,
πουλάκι πῆγε κι' ἔκατσε σ' ἕνα ῥημοκλησάκι.
Δὲν ἐκελάϊδα σὰν πουλί, δὲν ἔλεγε σὰν ἀηδόνι
μόνο κελάϊδα κι' ἔλεγε ἀνθρωπινῇ λαλίτσα,
«Δὲν εἶναι κρίμα κι' ἄδικο ποῦ γίνεται στὸ κόσμο

νὰ περπατοῦν οἱ ζωντανοὶ μὲ τοὺς ἀποθαμένους;»

Κι' ἡ 'Αρετὴ ἔκπληκτος:

«Γι' ἄκου ἀφέντη Κωνσταντῆ τί λέει τὸ πουλάκι;»

Κι' ἐκεῖνος: *«Πουλάκι εἶναι κι' ἂς κελαϊδῇ*
»πουλάκι εἶναι κι' ἂς λέῃ».

Καὶ οὕτω ἐξηκολούθησαν τὸν δρόμον των χωρίς, ἡ 'Αρετὴ οὐδὲν ἀκόμη νὰ ὑποπτευθῇ.

'Επὶ τέλους ἔφθασαν πλησίον τοῦ χωρίου των καὶ ἔστησαν ἀντιμέτωποι τοῦ κοιμητηρίου· ὁ Κωνσταντῆς παρεκάλεσε τὴν 'Αρετὴν νὰ περιμένῃ ὀλίγον ἐκτὸς αὐτοῦ, προφασισθεὶς ὅτι ἐκεῖνος θὰ εἰσέλθῃ διὰ ν' ἀνάψῃ ἓν κηρίον. Ἡ 'Αρετὴ ἐπερίμενεν ἐπ' ἀρκετὴν ὥραν, ἀλλ' ὁ Κωνσταντῆς δὲν ἐξήρχετο· ἐνῷ δὲ ἐκάθητο συλλογιζομένη.

«'Ακούει τὴν πλάκα νὰ βροντᾷ, τὸ νειὸ κι' ἀναστενάζει,»
«Τάχα δὲν ἤμουν κι' ἐγὼ νειός, δὲν ἤμουν παλληκάρι,»
«Τάχα δὲν ἐπερπάτησα τὴν νύχτα μὲ φεγγάρι;»

Ἡ 'Αρετὴ ἀμέσως ἐνόησε καὶ μὲ βουρκωμένα μάτια στὸ σπίτι της πηγαίνει, κρούει περίλυπος τὴν θύραν, ἣν πρὸ ὀλίγου καιροῦ χαίρουσα ἐγκατέλειψε καὶ παρὰ προσδοκίαν ἀκούει τὴν ἀπάντησιν:

«"Αν ἦσ' ἀφέντης ὁ Κωνσταντῆς
«ἔρχομαι καὶ σ' ἀνοίγω
»"Αν εἶσαι ἡ σκύλλα ἡ 'Αρετὴ
»δὲν ἔρχομαι ν' ἀνοίξω.»

Μάτην ἡ 'Αρετὴ παρακαλεῖ τὴν μητέρα της νὰ τῆς ἀνοίξῃ· ἐκείνη μένει ἄκαμπτος. Λυσίκομος λοιπὸν περιέρχεται τὸ χωρίον ζητοῦσα νὰ μάθῃ τὴν δυστυχίαν της· ἀφοῦ δὲ ἔμαθεν ὅτι ἀπώλοντο καὶ οἱ λοιποὶ ἀδελφοί της, ὑψώσασα τὰς χεῖρας πρὸς τὸν οὐρανὸν εἶπεν:

«Θέ μου καὶ κάνε με πουλί, κάνε με κουκουβάγια,
»νὰ περπατῶ ν' ἀντιλαλῶ γύρω στὰ ῥημοκλήσια
νὰ κλαίω τοὺς ἐννιά μου ἀδελφούς, τὸν Κωνσταντῆ δέκα!»

Καὶ ἔκτοτε μετεμορφώθη εἰς τὸ γνωστὸν πτηνὸν τὴν γλαῦκα καὶ περιερχομένη περὶ τὸ λυκόφως τοὺς ἐρήμους τόπους διὰ τῶν θρηνητικῶν στόνων της κούκ, κούκ, κου, θρηνεῖ τοὺς νεκροὺς ἀδελφούς της....

Σῦρος **Μαρία Β. Ζερβουδάκη**

Η ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ

Παρὰ τὰς ἐξετάσεις τοῦ 'Επαγγελματικοῦ Τμήματος τῆς «'Ενώσεως τῶν 'Ελληνίδων» καὶ τὸ ἕτερον τῶν μορφωτικῶν αὐτῆς τμημάτων, τὸ 'Εκπαιδευτικόν, ὡραίαν παρεσκεύασεν ἑορτήν, καὶ ὡραίαν παρέσχεν ἀπόλαυσιν εἰς τὰς προσκληθείσας κυρίας, τὰς παραστάσας εἰς αὐτήν.

Κατὰ τὴν ἑορτὴν ταύτην ἡ Πρόεδρος τοῦ τμήματος κ. Αἰκ. Λασκαρίδου, ἡ γνωστὴ ἀνὰ τὴν 'Ελλάδα ὅλην παιδαγωγός, ἡ μορφώσασα ἐπὶ σειρὰν ὅλην δεκαετηρίδων γενεὰς ὅλας 'Ελληνίδων μητέρων, ἐξέθηκε δι' ὡραίας ὁμιλίας της τὰς ἀρχὰς τοῦ Φρεβολιανοῦ συστήματος καὶ τὴν εὐεργετικὴν ἐπίδρασιν αὐτοῦ ἐπὶ τῆς διαπλάσεως τοῦ χαρακτῆρος καὶ τῆς κανονικῆς ἀναπτύξεως ὅλων τῶν πνευματικῶν δυνάμεων τῶν παίδων.

Ἡ κ. Αἰκατερίνη Λασκαρίδου εἶναι, ὡς γνωστόν, ἡ πρώτη καὶ μόνη ἐν 'Ελλάδι εἰσηγήτρια τοῦ συστήματος τῶν Φρεβολιανῶν κήπων, τὸ ὁποῖον ἐμελέτησεν ἐν Γερμανίᾳ, γενομένη μία τῶν φανατικωτέρων ὀπαδῶν αὐτοῦ. Ὅσοι γνωρίζουν τὸν ἐνθουσιώδη χαρακτῆρα καὶ τὴν ἀνεξάντλητον ἐνεργητικότητα καὶ τὴν σφριγῶσαν πρὸς πᾶν καλὸν ζωήν, ἡ ὁποία ἐγκλείεται εἰς τὰ στήθη τῆς θαυμασίας αὐτῆς γυναικός, θὰ ἐννοήσουν πῶς καὶ ἀντὶ πόσων θυσιῶν καὶ κόπων κατώρθωσε νὰ ἐγκλιματήσῃ καὶ παρ' ἡμῖν τὴν ἰδέαν τῆς μεταβολῆς παιδαγωγικοῦ συστήματος, τὸ ὁποῖον, ὡς πολὺ ὀρθῶς εἶπε, δὲν περιορίζεται μόνον εἰς τὸ νηπιακὸν σχολεῖον, ἀλλὰ παρακολουθεῖ τὴν προϊοῦσαν παίδευσιν ἀμφοτέρων τῶν φύλων μέχρι τελειοποιήσεως αὐτῶν.

Εἰς τὸ ἰδικόν της Παρθεναγωγεῖον ἡ κ. Λασκαρίδου εἶχεν εἰσαγάγει πρῶτον τὸ σύστημα Φρέβελ, ὡς εἰσήγαγε, νομίζομεν, πρώτη αὐτὴ τὴν γυμναστικήν, τὴν συστηματικὴν τῶν θηλέων, καὶ πρώτη ἐμερίμνησε καὶ τότε καὶ τώρα ὡς Πρόεδρος τοῦ 'Εκπαιδευτικοῦ Τμήματος νὰ καταρτίζωνται τέλειαι γυμνάστριαι διὰ τὰ Παρθεναγωγεῖα, ἀντὶ τῶν γυμναστῶν ἀνδρῶν.

Καὶ ὅταν ἀκόμη βραδύτερον διὰ λόγους οἰκογενειακοὺς ἠναγκάσθη νὰ ἀποσυρθῇ τοῦ Παρθεναγωγείου της καὶ νὰ ἐπιδοθῇ εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν ἀνατροφὴν καὶ μόρφωσιν τῶν ἰδίων τέκνων της, πάντοτε δὲν ἐγκατέλιπε τὴν ἰδέαν νὰ ἴδῃ συνεχιζόμενον τὸ ἔργον της ἔστω καὶ διὰ τῶν ἰδιωτικῶν μόνον Παρθεναγωγείων τῆς πρωτευούσης.

Ἡ ἵδρυσις τῆς 'Ενώσεως ἀπέσπασε τὴν κ. Λασκαρίδου ἀπὸ τὸ ἐρημητήριόν της, ὡς ὀνομάζει, τὴν Καλλιθέαν, καὶ τὴν ἐπανέφερεν εἰς τὰς ἀγαπητάς της ἐνασχολήσεις. Ὅταν περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1896 τῆς ἐπροτείναμεν νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν διὰ τῆς «'Ενώσεως τῶν 'Ελληνίδων» προπαρασκευαζομένην μεταρρυθμιστικὴν δρᾶσιν τοῦ φύλου μας, ἐφάνη κατ' ἀρχὰς ἐνδοιάζουσα. Εὐθὺς ὅμως, ὡς προσεθέσαμεν, ὅτι αἱ κυρίαι τοῦ 'Εκπαιδευτικοῦ Τμήματος προυτίθεντο νὰ τεθοῦν ὑπὸ τὰς ὁδηγίας της διὰ τὸ μεταρρυθμιστικὸν ἔργον των, οἱ ὀφθαλμοί της ἐξήστραψαν καὶ τὸ πρόσωπόν της κατηυγάσθη ὑπὸ χαρᾶς. «Εἶμαι ἰδική σας, εἶπε, καὶ θὰ εἶμαι εὐτυχὴς νὰ ἐργασθῶ ὑπὲρ τῆς εὐγενοῦς ἰδέας, ἣν ἐξυπηρετεῖ ἡ Ἕνωσις».

Τί ἔκαμεν ἔπειτα καὶ πῶς εἰργάσθη, αὐτὸ καὶ ἐγράφη ἀπὸ τῶν στηλῶν τούτων καὶ ἐδημοσιεύθη ἐκτενέστατα ἐν τῇ Λογοδοσίᾳ τῆς 'Ενώσεως. Σήμερον τὸ Τμῆμά της ἀκμάζει, τὸ Τμῆμά της μορφώνει κατ' ἔτος εἰς τὸ ἐπὶ τούτῳ Διδασκαλεῖον δεκάδας νηπιαγωγῶν καὶ γυμναστριῶν, αἱ ὁποῖαι μεταδίδουν τὰς ἀρχάς της καὶ γίνονται διερμηνεῖς τῶν ὡραίων τοῦ Φρέβελ ἰδεῶν ἀνὰ τὴν ἔσω καὶ ἔξω 'Ελλάδα.

Πρὸς τὰς κ. κ. συνδρομητρίας μας.

Παρακαλοῦνται αἱ κ. κ. συνδρομήτριαι τῆς 'Εφημ. τῶν Κυριῶν, ὡς καὶ αἱ κ. κ. ἀνταποκρίτριαι καὶ ἀνταποκριταί, αἱ καθυστεροῦντες ἐξόφλησιν τῶν λ]τμῶν τοῦ λήξαντος ἔτους, νὰ σπεύσωσι νὰ ἀποστείλωσι τὰ καθυστερούμενα, ἵνα καὶ ἡ διαχείρησις τῆς 'Εφημερίδος δυνηθῇ νὰ κλείσῃ πάντα ἀνοικτὸν λ]σμὸν καὶ προβῇ εἰς τακτοποίησιν τῶν βιβλίων της.

Παρακαλοῦνται ἐπίσης αἱ λαβοῦσαι ἡμερολόγια νὰ εὐαρεστηθῶσι νὰ ἀποστείλωσι τὸ ἀντίτιμον.

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ

ΡΕΖΙΝΑ

Αἱ ἐξαιρετικαὶ αὐταὶ ἡμέραι τοῦ Νοεμβρίου, αἱ πλήρεις φωτὸς καὶ θερμότητος, μᾶς κάμνουν νὰ ὀνειροπολῶμεν τὴν ἄνοιξιν. Διὰ τὴν θαυμασίαν αὐτὴν ἐποχὴν δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν, μετὰ τοῦ ποιητοῦ John Weats:

«"Ας μὴ ὁμιλῶμεν διὰ τὰ ᾄσματα τοῦ 'Απριλίου, ἔχεις καὶ σὺ ἐπίσης τὴν μουσικήν σου, κατὰ τὴν ὥραν κατὰ τὴν ὁποίαν μικρὰ σύννεφα στολίζουν τὴν γλυκύτητα τῆς ἡμέρας, ἡ ὁποία τελειώνει, καὶ χρωματίζουν μὲ ῥόδινα χρώματα τοὺς θερισμένους ἀγρούς.

Τότε, ὁ μελαγχολικὸς χορὸς τῶν μικρῶν πτερωτῶν ἐντόμων μουρμουρίζει ἀνάμεσα ἀπὸ τὰς ἰτέας τοῦ ποταμοῦ, ἄλλοτε πλησιάζον καὶ ἄλλοτε ἀπομακρυνόμενος πρὸς τὸ ῥεῦμα ἀναλόγως μὲ τὴν δύναμιν τοῦ ἀέρος. Ἡ κορυφὴ τοῦ λόφου ἀντηχεῖ ἀπὸ τὰ βελάσματα τῶν προβάτων, τὰ τρυγόνια ψιθυρίζουν μέσα εἰς τὸν φράκτην καὶ ὁ κορυδαλλὸς κελαδεῖ ἀνάμεσα εἰς τὰ δένδρα τοῦ κήπου». — Ναί, τὸ ἔνδοξον αὐτὸ τέλος τοῦ φθινοπώρου ἔχει τὴν μουσικήν του καὶ ἔχει ἐπίσης τὴν πρωτότυπον βλάστησίν του· εἰς τὰ λιβάδια ἀνθοῦν τὰ λευκὰ ἠράνθεμα, ὅπως αἱ ἀνεμῶναι τὸν Μάρτιον, καὶ οἱ θάμνοι οἱ σκεπασμένοι μὲ ξηρὰ φύλλα ἀναδίδουν εὐωδίας μενεξέ.

Κατὰ τὰς πρωινὰς καὶ βραδυνὰς ὥρας, διὰ μέσου τῶν γυμνῶν πτελεῶν, αἱ ἀνατολαὶ καὶ αἱ δύσεις τοῦ ἡλίου ἔχουν ἀσύγκριτον μεγαλοπρέπειαν. Τὰ πλέον ζωηρά, τὰ πλέον ὠχρὰ χρώματα τῆς πορφύρας καὶ τοῦ χρυσοῦ ἑνοῦνται. Εἰς τὸ μέσον τῆς τελευταίας αὐτῆς ἑορτῆς τοῦ ἔτους ἀμφιβάλλει τις ἂν ὁ χειμὼν εἶναι τόσον πλησίον, καὶ ἂν δὲν ἀρχίζῃ ἐκ νέου ἡ ἄνοιξις. Καὶ ὡς μία ἔκπληξις, ἡ ὁποία προστίθεται εἰς τὰς τόσας ἄλλας, ἰδού, ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ νὺξ φαίνεται ὡς νὺξ ἀνοίξεως, καὶ ἀπὸ τὸ βάθος τῆς ἀνατολῆς, χύνεται εἰς τὸν οὐρανὸν φωτεινὴ βροχὴ διαττόντων ἀστέρων ὡς μαδημένα φύλλα λευκοῦ κρίνου. Βλαστήσεις παράκαιροι, ἀρώματα διαπεραστικὰ καὶ μελαγχολικὰ ὡς ἀποχαιρετισμός, χρώματα λαμπρὰ καὶ σκοτεινά, φευγαλέαι λάμψεις ἀστέρων, ὅλη αὐτὴ ἡ μαγεία μᾶς δελεάζει καὶ συγχρόνως μᾶς γοητεύει, ὅπως αἱ εὐχαριστήσεις, τῶν ὁποίων γνωρίζομεν ἐκ τῶν προτέρων τὴν μικρὰν διάρκειαν. Αἱ ἐξαιρετικῶς αἰώραι αὗται ἡμέραι ἔχουν δι' ἡμᾶς ὅλως ἰδιαίτερα θέλγητρα. Ὅπως μᾶς κάμνουν νὰ ὀνειροπολῶμεν τὸ ἔαρ, οὕτω μᾶς ἐνθυμίζουν καὶ τὸ ἔαρ τῆς ζωῆς μας. Εἰς τὸν οὐρανὸν τῶν ἀναμνήσεων βλέπομεν ἐξαίφνης πρόσωπα προσφιλῶν εἰς τὴν νεότητά μας νὰ περνοῦν ὡς διάττοντες ἀστέρες. Σπεύδομεν νὰ τὰ θαυμάσωμεν εἰς τὸ πέταγμά τους καὶ νὰ χαρῶμεν μὲ τὰς φευγούσας αὐτὰς εἰκόνας, ὅπως ὀσφραινόμεθα μεθ' ἡδονῆς τὰ εἰς τὸν ἀέρα χυμένα ἀρώματα τοῦ μενεξέ.

Μεταξὺ τῶν ἐφημέρων αὐτῶν ἐμφανίσεων, εὑρίσκω μίαν ἰδίως, ἡ ὁποία ἔχει τὴν νεανικὴν χάριν καὶ τὴν φευγαλέαν λάμψιν αὐτοῦ τοῦ πρωϊνοῦ τοῦ Νοεμβρίου, περὶ τοῦ ὁποίου προείπομεν. — Ἓνα θελκτικὸν καὶ ὑπερήφανον πρόσωπον νέας κόρης, τὴν ὁποίαν ἀπήντησα εἰς ἐποχὴν πολὺ μακρυνὴν ἤδη, τὴν ἐθαύμασα ἐπὶ μῆνας, ἔπειτα τὴν ἔχασα ἀνάμεσα εἰς τὸν θόρυβον αὐτὸν τῆς ζωῆς, ὅπου ὅλοι ὅμοιοι μὲ κόκκους ἄμμου, καθὼς λέγει ὁ Πίνδαρος, «χανόμεθα παρασυρόμενοι εἰς τὰ κύματα τῶν ποταμῶν καὶ τῶν θαλασσῶν».

Τὴν ἐπαναβλέπω εἰσερχομένην εἰς τὴν αἴθουσαν εἰς τὴν ὁποίαν τὴν πρωτογνώρισα· — λυγερή, καλοκαμωμένη καὶ μὲ ἀριστοκρατορικὸν ἐξωτερικόν, λευκὴ μὲ πλούσια καστανὰ μαλλιά, μὲ μάτια γαλανὰ σκοῦρα σχεδὸν μενεξελιά, ὑπερήφανα καὶ γελαστὰ συγχρόνως. Μύτη ὡραία, ὀλίγον καμπυλωτή, στόμα ἔξυπνον καὶ ὑπεροπτικὸν συνεπλήρουν τὰ θέλγητρα τῆς κεφαλῆς τῆς παρθένου αὐτῆς, ἡ ὁποία ἵστατο ὀλίγον ὑπερήφανος, εἰς λεπτοφυῆ λαιμόν, ὡς σπάνιον ἄνθος εἰς τὸ στέλεχός του. Ὠνομάζετο Ρεζίνα καὶ ἀληθῶς ἦτο τὸ χαϊδεμένο

ΣΟΝΝΕΤΟ

Κάποτ' ἴσως στὸ μπαλκόνι καθιστὴ
Κάτου ἀπ τὸ φῶς, ὅπου τ' ἀστέρι χύνει
Μακρυὰ τὴ νύχτα θὲ ν' ἀκούσῃς μιὰ φωνὴ
Φωνή, ὅπου σὲ χαιρετάει καὶ σβύνει.

Ἐδῶ μές τ' ἄνθη, ὅπου σ' εἶχα πρωτοϊδεῖ,
Ἕνα δάκρυ μπορεῖ ναῦρῃς σκορπισμένο·
Καὶ θά μαγέψῃς, τί δροσιὰ θὰ σοῦ φανῇ,
Γιὰ τὰ μαλλιά σου ἀνθὸ δροσολουσμένο.

Ὄχι, δροσιὰ δὲν εἶναι, ποῦ ἀσπρίζει
Στὶς ἀχτῖνες τοῦ ἡλίου· μὰ τό σημάδι
Ἀπ' τὸ δάκρυ, ποῦ τὸ μάτι μου σκορπίζει.

Ὄχι, δὲν εἶναι τοῦ ἀγέρα ἡ φωνή,
Μαγὼ σοῦ στέρνω πηαίνοντας στὸν Ἅδη
Παράπονο στερνό, στερνὸ φιλί....

Εἰρήνη Γ. Ζαβιτζιάνου

(Μετάφρασις ἀπὸ τὸ Ἰταλικὸν τοῦ L Stecchetti).

ΣΥΝΤΑΓΗ

Πλάτη παραγεμιστή. Ξεκοκαλίζετε μὲ προσοχὴν τὴν πλάτην ἑνὸς ἀρνιοῦ, ὄχι πολὺ μικροῦ, μὲ τρόπον ὥστε νὰ μὴν τρυπήσῃ. Ἰδιαιτέρως κόπτετε κῆμα, πρόβειον, εἰ δύνατον μὲ μηχανήν, ὥστε νὰ ψιλοκοπῇ ἐντελῶς, κόπτετε ἐπίσης εἰς μικρὰ κομματάκια χοιρομέρι, λαρδί, προσθέτετε ἁλατοπίπερο καὶ μυρωδικά, ἐὰν σᾶς ἀέσουν, βρέχετε εἰς γάλα ἢ εἰς ζουμὶ κρέατος ἓν φραντζολάκι δεκάλεπτον τῆς μπύρας, μαϊντανὸ ψιλοκομμένο καὶ καροττο, καὶ ὀλίγον σκόρδο τριμμένο τρούφες, ἐὰν ἔχητε, πηκτὴν ἀπὸ κρέας ἐὰν ἔχητε καὶ 3—4 αὐγά. Ὅλα αὐτὰ τὰ ζυμόνετε μαζὶ καλά. Προσθέτετε καὶ μιαν—δύο κουταλιὲς φρέσκο βούτυρο καὶ μὲ τὸ μίγμα αὐτὸ γεμίζετε τὴν πλάτην, τὴν ὁποίαν ἔπειτα ράπτετε, τῆς δίδετε σχῆμα ρουλὸ καὶ τὴν δένετε. Βάζετε, εἰς τὸ τέντζερι βούτυρον, ἓν δέμα μαϊτανό, καρόττο καὶ σέλινο, δύο κρομμυδάκια τρυπημένα μὲ γαρόφαλα καὶ κοκκινίζετε τὴν πλάτη. Τὴν γυρίζετε μὲ προσοχὴν νὰ μὴν ἀνοίξῃ. Ἔπειτα τὴν σβύνετε μὲ ἓν ποτῆρι κρασὶ ἀσετσίνωτον καὶ τὴν ἀφήνετε νὰ σιγοψυθῇ, προσθέτουσα καὶ ὀλίγον ζουμί, ἐὰν εἶναι ἀνάγκη. Ὅταν εἶναι ἕτοιμη, ἀφαιρεῖτε τὰς κλωστὰς καὶ τὴν σερβίρετε. Τὴν ἐπαύριον κρύα εἶναι ἀκόμη καλλιτέρα, σερβιρισμένη μὲ πυκτήν.

Ἡ κ. ΣΠΑΡΤΗ ΚΑΡΑΣΤΑΜΑΤΗ
Εἰς τὴν Ἔκθεσιν τῶν Παρισίων

Τὸ πρῶτον καὶ μοναδικὸν ἀτμοκίνητον ἐν Ἑλλάδι Ὑφαντουργεῖον τῆς κυρίας Σπάρτης Καρασταμάτη παρέχει τὰ μοναδικὰ μεταξωτὰ διὰ τὴν στερεότητα τοῦ ὑφάσματος καὶ τῶν χρωμάτων.

Εἶναι δὲ εὐχάριστον ὅτι εὑρέθη ἡ δραστηρία καὶ καλλιτέχνις Ἑλληνὶς ὑφάντρια νὰ δώσῃ ζωὴ καὶ ἄνθησιν εἰς τὸ εἶδος τῆς βιομηχανίας ταύτης, δι' ἧς θὰ παραστῇ καὶ ἡ Ἑλλὰς εὐπρόσωπος διὰ τὸν κλάδον τῶν μεταξωτῶν κατὰ τὴν ἐν Παρισίοις ἔκθεσιν. Ἡ συλλογὴ τῶν ὡραίων ὑφασμάτων, τὰ ὁποῖα ἡ κ. Καραστομάτη ἀποστέλλει εἰς Παρισίους, εἶναι τόσον πλουσία καὶ ποικίλη καὶ τόσον ἐντελὴς κατὰ τὴν ἐργασίαν, ὥστε δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι θὰ διακριθῇ μεταξὺ τῶν μεγαλητέρων Εὐρωπαϊκῶν ἐργοστασίων.

ΜΕΓΑ ΥΠΟΔΗΜΑΤΟΠΟΙΕΙΟΝ
Κ. ΦΩΣΤΗΡΑ
55 — Ὁδὸς Σταδίου — 55

Ἡ μεγάλη παραγγελία δερμάτων, ἥτις ἐλήφθη κατ' αὐτὰς εἰς τὸ ὑποδηματοποιεῖον τοῦτο, ἐπέτρεψεν εἰς τὸν κ. Φωστῆρα νὰ ὑποβιβάσῃ τὰς τιμὰς τῶν γυναικείων ὑποδημάτων ὡς ἑξῆς:

	Τιμαὶ παλαιαὶ	Τιμαὶ νέαι
Βότες ἐκ Σεβρὼ....	Δρ. 28.—	Δρ. 20.—
» » Σαγρὲ....	» 25.—	» 18.—
» » Τελκτινίου	» 28.—	» 20.—
Σάννες ἐκ Σεβρὼ....	» 20.—	» 16.—
» » Σαγρὲ....	» 18.—	» 15.—
Γόβες ἐκ Σεβρὼ....	» 18.—	» 15.—

παιδί, ἡ μικρὰ βασίλισσα τοῦ καλοῦ αὐτοῦ κόσμου, τὸν ὁποῖον ἐμάγευε μὲ τὴν καλλονήν της καὶ μὲ τὴν μουσικὴν τῆς φωνῆς της.

Τὴν ἐνθυμοῦμαι εἰς μίαν παντομίμαν, ὅπου ἔπαιζε τὸ μέρος τῆς Κολομβίας. Ἐνδεδυμένη μὲ φόρεμα ἀπὸ μεταξωτὸ λιλὰ πολὺ ἀνοικτοῦ χρώματος καὶ μὲ τὰ μαλλιὰ στολισμένα μὲ ρόδα τοῦ ἰδίου χρώματος ἦτο θαυμασία· ἀλλ' ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον τὴν ἔκαμνε μᾶλλον ἀξιοθαύμαστον ἦτο τὸ πάλαντον τῆς ὑποκρίσεως, ἡ ἔκφρασις τοῦ προσώπου της, ὁ ποιητικὸς ρυθμὸς τῶν κινήσεών της. Αἱ κινήσεις τοῦ σώματός της, αἱ μεταλλάζουσαι λάμψεις τῶν ματιῶν, αἱ πτυχαὶ τῶν σιωπηλῶν χειλέων της ἔλεγον καὶ τὰς λεπτοτέρας ἀπογρώσεις τοῦ αἰσθήματος, τὰς πλέον τρυφερὰς καθὼς καὶ τὰς πλέον σκληρὰς συγκινήσεις, ὃς ἐπαρουσίαζε ζωνταναὶς εἰς τοὺς ἐνθουσιασμένους θεατάς. Ἦτο ἄλλοτε εἴρων καὶ ἄλλοτε ἐρωτότροπος, ἄλλοτε ἀκέτις καὶ ἄλλοτε τραγικῶς ἀπηλπισμένη.

Ὅταν αἱ ἐπευφημίαι ἐτελείωσαν καὶ ἐξηφανίσθη ὄπισθεν τῆς πεσούσης αὐλαίας τὴν ἀνεζήτησα. Τὴν ἐπανεῦρον εἰς ἓν μικρὸν δωμάτιον, τὸ ὁποῖον ἐχρησίμευε ὡς κυλικεῖον καὶ τοῦ ὁποίου τὸ παράθυρον ἔβλεπε μεγάλην ἔκτασιν κυανῆς θαλάσσης. Ἦτο μόνη ἀκουμπισμένη εἰς τὸ παράθυρον καὶ τρέμουσα ὅλη ἀκόμη ἀπὸ τὴν χαρὰν τῆς ἐπιτυχίας. Εἰς τὰς φιλοφρονήσεις, τὰς ὁποίας τῆς ἔκαμα, μοῦ ἀπήντησε πολὺ ἀφῃρημένη, ἐνῷ ἐξηκολούθει νὰ κυττάζῃ τὴν ἐνώπιόν της ἐξαπλουμένην θάλασσαν.

— Εἴσθε ἀξιοθαύμαστος, ἐξηκολούθησα, ἐνθουσιάσατε τὸ κοινὸν ὅλον καὶ ὅμως φαίνεσθε μισοευχαριστημένη.

— Μάλιστα! μοῦ ἀπήντησε, δὲν εἶναι εὐχαριστημένη ὅλον αὐτὸ τὸ πλῆθος εἶναι φίλοι ἢ προσκεκλημένοι θεαταί, οἱ ὁποῖοι νομίζουν καθῆκόν των νὰ πληρώνουν τὴν πρόσκλησίν των, χειροκροτοῦντες ἀλλ' αὐτὸ δὲν εἶναι ἀληθὲς ἀκροατήριον, ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον πηγαίνει εἰς τὸ θέατρον πληρῶνον..... Ἐνώπιον τοιούτου κοινοῦ ἤθελα νὰ παίζω.

— Θὰ ἐπεθυμούσατε νὰ ἦσθε ἠθοποιὸς τότε;

— Διατί ὄχι; μοῦ ἀπεκρίθη.

— Διότι ἀνήκετε εἰς ἄλλην κοινωνικὴν τάξιν, διὰ νὰ γίνετε ἠθοποιός.... Δὲν ἔχετε ἄλλο ἰδανικὸν παρὰ τὴν ζωὴν τοῦ θεάτρου; Δὲν ὠνειροπολήσατε ποτὲ νὰ ἀγαπηθῆτε καὶ νὰ ὑπανδρευθῆτε;

Ἐγέλασε σαρκαστικῶς;

— Ἢ γάμον πλούσιον, ἢ τὸ θέατρον, ἰδοὺ τὸ ἰδανικόν μου, μοῦ ἀπεκρίθη.... Μόνον εἶμαι πολὺ ἐλευθέρα, καὶ φοβίζω τοὺς πλουσίους... Ἐρωτοτροποῦν μαζῆ μου, ἀλλὰ χωρὶς νὰ σκεφθοῦν σοβαρότερον.... Γένει λοιπὸν τὸ θέατρον. Ἐκτὸς τούτου νὰ σᾶς πῶ εἰλικρινῶς ἀπὸ τὰ δύο τὸ προτιμῶ.... Ἔχω ἐμφυτον ἀνάγκην νὰ μὲ θαυμάζουν, νὰ μὲ θυμιάζουν καὶ δὲν αἰσθάνομαι καμμίαν διάθεσιν νὰ γίνω μήτηρ οἰκογενείας.

Τὰ μάτια της τὰ μενεξέλια ἐκ νέου ἐστράφησαν πρὸς τὴν ἀπέναντί της θάλασσαν, ἐνῷ ἐθαύμαζα σιωπηλῶς τὸ ἔξοχον πρόσωπόν της καὶ τὸ χαρίεν ἀνάστημά της.

— Ναί, ἐψιθύριζεν ὁ θρίαμβος τοῦ θεάτου, τὰ χειροκροτήματα τοῦ πλήθους, ἡ δόξα!... Τί εἶναι ἡ ζωὴ χωρὶς αὐτά;

Ὁ θρίαμβος, ἡ δόξα... Πόσαι ἥδη καρδίαι καὶ πνεύματα γυναικεῖα ὀνειροπόλησαν αὐτὰς τὰς χιμαίρας; Πόσαι νεανίδες δὲν ἐχάθησαν διὰ τὴν σκηνήν;

Καὶ ἡ Ρεζίνα ἐπίσης ἐπῆγε εἰς ἀναζήτησιν τοῦ ὀνείρου της. Μάτε τινας μῆνας μᾶς ἀφῆκε καὶ ἔμαθον ὅτι εἰσῆλθεν εἰς τὸ θέατρον. Ἀγνοῶ τί ἀπέγεινε.

Ἀπέλαυσε τέλος τὸ μεθυστικὸν αὐτὸ ποτὸν τοῦ θριάμβου, τὸ ὁποῖον συχνάκις δίδει μόνον τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ζωῆς; Δὲν εὗρον ποτὲ εἰς τὰς ἐφημερίδας τὸ ὄνομά της. Ἴσως ἤλλαξε γνώμην... Σκέπτομαι συχνὰ αὐτὴν καὶ τὴν ἐσπέραν αὐτὴν ἐξαισιοτικῶς τὴν εἶδον λευκὴν καὶ μεγαλοπρεπῆ, μὲ τὰ ἐπαγωγὰ μάτια της, τὰ ἀγέρωχα χείλη της, νὰ διέρχεται καὶ νὰ ξαναδιέρχεται διὰ μέσου τῶν πιπτόντων φύλλων εἰς τὸ καταπόρφυρον λυκαυγὲς τοῦ οὐρανοῦ τοῦ Νοεμβρίου.

(André Theuriet).